

HET SAMENWERKINGSVERBAND OP HERHALING

1. Vanaf de oprichting in augustus 1977 van het initiatiefcomité "Stop de N-bom", later genaamd "Samenwerkingsverband Stop de N-bom, Stop de kernwapenwedloop", is de politieke oriëntatie van dit vredescomité van de CPN er op gericht geweest "de vredesstrijders in ons land in solidariteit te brengen met de vredesstrijders in de socialistische landen en met name de Sovjet-Unie" (De Waarheid, 2-8-1977).

De activiteiten van het Samenwerkingsverband werden dan ook zozeer afgestemd op de belangen van de Sovjet-Unie en zo nauw gecoördineerd met de activiteiten van de (communistische) Wereldvredesraad, dat in begin 1982 moest worden geconcludeerd, dat het Samenwerkingsverband zich meer en meer ging gedragen als de Nederlandse afdeling van de Wereldvredesraad.

2. De zich in de CPN voltrekkende ontwikkelingen van politieke en ideologische aard hebben het Samenwerkingsverband niet onberoerd gelaten.

In navolging van het 28ste congres van de CPN, gehouden in november 1982, ging het Samenwerkingsverband de Sovjet-Unie steeds minder beschouwen als een vredeskracht van nature en dus ook steeds minder als een vanzelfsprekende bondgenoot in de vredesstrijd.

In plaats van contacten met Oost-Europa zocht het Samenwerkingsverband dien overeenkomstig nadrukkelijk aansluiting bij andere Westerse vredesbewegingen, die elkaar onder meer treffen in de European Nuclear Disarmament (END), en die door de Sovjets met het nodige wantrouwen worden bekeken.

3. Sedert enkele maanden is daarentegen weer van enige toenadering tot de Sovjets sprake. Dat is in politiek opzicht mogelijk geworden door stellingen in het jongste ontwerp voor een nieuw beginselprogramma van de CPN en in een recente notitie van het Dagelijks Bestuur over het onderwerp "Vrede en Veiligheid".

In beide documenten is vrijwel volledig voorbijgegaan aan de door het 28ste CPN-congres geconstateerde verantwoordelijkheid van de Sovjet-Unie voor de kernwapenwedloop en wordt als uitgangspunt voor het CPN-optreden in vraagstukken van vrede en veiligheid weer het orthodoxe standpunt ingenomen dat uitsluitend het kapitalistische machtsstreven de oorzaak is van de bewapeningswedloop.

De Sovjet-Unie is daarmee nog niet opnieuw verklaard tot een natuurlijke bondgenoot in de vredesstrijd, maar wel is de oriëntatie van de CPN in die strijd weer hetzelfde als die van de CPSU.

4. De notitie "Vrede en Veiligheid" vormde een belangrijk deel van de politieke bagage van een CPN-delegatie die in augustus j.l. de Sovjet-Unie bezocht.

(fractievoorzitter van de CPN in de Tweede Kamer) en (voorzitter van de commissie buitenland van de CPN) hadden in de Sovjet-Unie gesprekken met een groot aantal vooraanstaande functionarissen, waaronder M.V. ZIMYANIN, secretaris van het CC van de CPSU, ^{Verantw. voor propagandazak} O. BYKOV, sectiehoofd bij de Wetenschappelijke raad voor Vredesonderzoek, een orgaan speciaal opgezet voor het uitvoeren van beïnvloedings-activiteiten gericht op Westerse polemologische en vredesinstituten en V. ZAGLADIN, het ^{eerste} plaatsvervangende hoofd van de afdeling Buitenland van het CC van de CPSU, die bekendheid geniet vanwege zijn eerdere bemoeienissen met de Nederlandse kernwapendiscussie en die onlangs in artikelen in de Sovjetpartijpers communisten in Westeuropese CP-en heeft aangespoord vóór alles vast te houden aan de anti-imperialistische, anti-Amerikaanse oriëntatie in de vredesstrijd.

Het CPN-Tweede Kamerlid zag in dit bezoek van een CPN-delegatie een poging om opnieuw tot een vergelijk met de Sovjets te komen en trad om die reden af als Kamerlid en als partijbestuurslid.

5. De Sovjets zien deze ontwikkelingen in de CPN welwillend aan. Dat blijkt onder meer uit de contacten, welke onlangs door A.D. POPOV, medewerker van de afdeling Buitenland van het CC van de CPSU en eerder eveneens intensief betrokken bij beïnvloedingspogingen van de kernwapen-discussie in Nederland, zijn gelegd met voorzitter van de CPN-commissie vrede en veiligheid

en secretaris van het Samenwerkingsverband.

POPOV was van 19 tot 24 september in ons land op uitnodiging van de Vereniging Nederland-USSR en heeft bij die gelegenheid het Samenwerkingsverband uitgenodigd voor een bezoek aan de Sovjet-Unie.

Het Samenwerkingsverband heeft die uitnodiging geaccepteerd, maar zal pas na de grote anti-kernwapendemonstratie op 29 oktober een delegatie afvaardigen, zulks om negatieve publiciteit zoveel mogelijk te voorkomen.

Men is wel bereid vóór die tijd nog op te treden als gastheer van O.S. KHARKHARDIN, die binnen de sector "internationale sociale organisaties" van de afdeling Buitenland van het CC van de CPSU verantwoordelijk is voor het onderhouden van contacten met vredesbewegingen en derhalve een grote invloed heeft op de activiteiten van de Wereldvredeeraad.

6. Het zich ontwikkelende patroon van contacten tussen CPN, Samenwerkingsverband en CPSU vertoont frappante overeenkomsten met dat van eind 1977, begin 1978, toen vrijwel de gehele CPN gemobiliseerd werd voor de organisatie van een grote campagne tegen de N-bom, waarvan een internationale manifestatie in Amsterdam in maart 1978 een hoogtepunt was.

Opmerkelijk is bovendien, dat tegelijk met het hernieuwen van deze internationale contacten vanuit het Samenwerkingsverband het voornemen wordt geuit om de in het ongereede geraakte structuur van het Samenwerkingsverband te verbeteren, zodat het Samenwerkingsverband naast grote organisaties als het IKV weer een "eigen" rol kan spelen in de Nederlandse vredesbeweging.

27 oktober 1983